

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีตำบลท่าสองคอน

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

Guideline for Promotion of Political Participation of Women in Thasongkhon Sub-district, Muang District, Mahasarakham Province

ณัฐพล ดวงพลพรม¹, กนกอร บุญมี²

Nattapon Duangponporm¹, Kanokon Boonmee²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

Email : offzadd@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี 2)วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี และ 3)นำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 372 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวส์ และการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹Master of Public Administration Formula Student Department of Public Administration Faculty of Social Sciences and Humanities Northeastern University, Thailand.

²คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

²Faculty of Social Sciences and Humanities Northeastern University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 13 กรกฎาคม 2562; แก้ไขบทความ: 24 กรกฎาคม 2562; ตอบรับ
การตีพิมพ์: 24 สิงหาคม 2562

Received: July 13, 2019; Revised: July 24, 2019; Accepted: August 24, 2019

ผลการศึกษาพบว่า 1)การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2)ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน มี 3 ปัจจัยหลัก คือ 1)ปัจจัยด้านการสนใจทางการเมือง 2)ปัจจัยด้านการไปเลือกตั้ง 3)ปัจจัยด้านการเข้าร่วมด้านร่วม ประชุม ฟังการหาเสียง 3)แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ว่า สตรีในตำบลท่าสองคอน ควรที่จะพัฒนาตนเอง และศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมโครงการอบรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเพื่อที่จะช่วยส่งเสริมให้สตรีในตำบลท่าสองคอนได้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น สตรีที่มีผลงานดีเด่น มีประสบการณ์ทางด้านการเมือง จะต้องเข้ามาคอยช่วยถ่ายทอดให้ความรู้แก่สตรีคนอื่นๆ และให้หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ และแจ้งข้อมูลข่าวสารด้านการเมือง การร่วมประชุมฟังการหาเสียง การเลือกตั้ง เพื่อให้สตรีสามารถรับรู้และเข้าใจถูกต้องเพื่อพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีตำบลท่าสองคอน ไปเพิ่มมากขึ้นสืบไป

คำสำคัญ : 1. แนวทางส่งเสริม 2. การมีส่วนร่วม 3. การเมือง

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1)study the political participation of women, 2)analyze the factors that affect political participation of women and 3)present the guidelines for political participation promotion of women in Thasongkhon sub-district, Muang district, Mahasarakham province by using the management principles of Thawilwadee Burikul which consisted of 6 aspects. This research was a mixed-method research between quantitative research with the sample group of 372 people and qualitative research with the total number of 8 informants. The research instrument used in this research was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used in data analysis included mean, standard deviation, multiple regression analysis, Stepwise-Multiple Regression Correlation Coefficient, and in-depth semi-structured interview and descriptive statistics were used in qualitative research.

The research results were found that: 1. The political participation of women was found that, in overall and each aspects, it was rated at a moderate level. 2. The factors promoting political participation of women were found that factors influencing the promotion of political participation of women consisted of 3 main factors as follows: 1) Political interest factors 2) Election factors 3) Participation factors in meeting and listening to election campaign. 3. Guidelines for promoting political participation of women in Thasongkhon sub-district, Muang district, Mahasarakham province were as follows: They should get self-development and more learning about politics to help promote women to take part in political role and participation, women who had outstanding performance and political experience should come to help transfer knowledge to other women and the government agencies or local authorities should help publicize and inform political news, meeting and election campaign for understanding correctly and being ready to participate in political activities and help promote more political participation.

Keywords : 1. Guidelines for Promotion 2. Participation 3. Politics

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในปี พ.ศ. 2548 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหญิงของไทย เมื่อเปรียบเทียบกับชาติต่างๆทั่วโลกมีจำนวนน้อยมาก โดยรวมทั่วโลกแล้วมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหญิง ร้อยละ 16 ขณะที่ประเทศไทยมีสัดส่วน ร้อยละ 10.4 (มูลนิธิ ผู้หญิงเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2549 : 10) ส่วนในระดับท้องถิ่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในปี พ.ศ. 2551 มีผู้ชายได้รับการเลือกตั้งกว่า 203,237 คน ส่วนสตรีนั้นได้รับการเลือกตั้งเพียง 20,017 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551 : 120) จากตัวเลขสถิติในปี พ.ศ.2558 พบว่าแนวโน้มของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงที่เพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังคงน้อยกว่าผู้ชายมาก โดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยครั้งล่าสุด พ.ศ.2554 พบว่าสตรีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ร้อยละ 16.00 และแบบบัญชีรายชื่อ ร้อยละ 15.20 ในปี พ.ศ. 2557 สตรีได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ร้อยละ 15.58 ในขณะที่ผู้ชายได้รับเลือกเป็นวุฒิสมาชิก ร้อยละ 84.42 ส่วนการเมืองในระดับท้องถิ่นนั้น มีสตรีได้รับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารทางการเมืองท้องถิ่นน้อยกว่า ร้อยละ 12 ขณะเดียวกันผู้ชายได้รับเลือกตั้งเป็นนายกและสมาชิกสภาสูงถึง ร้อยละ 80-90 เห็นได้ว่าเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าสตรีอยู่มาก (สำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2558 : 2) จากข้อมูลชี้ให้เห็นว่าสตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ

โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น การที่สตรีต้องพบเจอกับปัญหาทั้งในด้านทัศนคติทั้งจากสังคมในภาพรวม จากบุรุษและสตรีด้วยกันเอง ซึ่งยังไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควรต่อการที่จะให้สตรี เข้ามามีส่วนร่วม ก็เป็น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีด้วย (สุกฤตดา จินดาพรหม, 2555 : 65) การที่สตรีเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จะช่วยผลักดันให้การพัฒนา เกิดการเติมเต็ม และยั่งยืน เพราะสตรีมีมุมมองความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่ละเอียดกว่าบุรุษ และยัง สนใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้คนในทุกๆกลุ่ม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2557 : 24) สำหรับประเทศไทย ถือว่ามีการส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยประเทศไทย นั้นเคยมีนายกรัฐมนตรี ที่มาจากการเลือกตั้งเป็นผู้หญิงมาแล้ว แต่กระนั้นตัวเลขสัดส่วนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ ของประเทศไทย ก็ยังมีช่องว่างระหว่างบุรุษ-สตรี (สำนักบริหารการ ปกครองท้องถิ่นส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2559 : ออนไลน์)

ปัจจุบันสตรีนั้น ได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองหลากหลายด้าน มีความสนใจ พุดคุยทาง การเมือง ร่วมรณรงค์เลือกตั้ง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกคนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมทั้งยังต่อต้าน การซื้อสิทธิขายเสียง ร่วมสังเกตการณ์การนับคะแนนเลือกตั้ง และยังร่วมติดตามประเมินผลการเลือกตั้ง ผู้มีความพร้อมที่ไต่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ส่วนแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ควร ให้ความรู้ คำแนะนำ ความสำคัญ ประโยชน์ให้สตรีในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และควรพัฒนา ศักยภาพสตรีให้มีความรู้ด้านการเมืองมากขึ้นไป (สุวรรณณี ศรีตาธรรม, 2556 : 68)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนใน พื้นที่มากที่สุด ตลอดจนยังเป็นองค์กรที่เป็นจุดเริ่มต้นในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี และเป็นรูปแบบการปกครองที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในระดับเริ่มต้น ได้เป็นอย่างดี ตำบลท่า สองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีหมู่บ้านทั้ง 23 หมู่บ้าน หลังคาเรือนทั้งหมด 4,414 หลัง มี ประชากรสัญชาติไทย ทั้งหมดจำนวน 13,598 คน เป็นชาย 6,641 คน หญิง 6,957 คน เป็นบุคคลที่มีสิทธิ์ เลือกตั้งอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 10,184 คน เป็นชาย 4,920 คน หญิง 5,264 คน ซึ่งจะเห็นได้ว่าตำบลท่า สองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนเพศหญิงมากกว่าชาย แต่การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสตรีก็ยังอยู่ในระดับปานกลาง (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน, 2561 : 14)

จากแบบรายงานข้อมูลตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ข้างต้นและ ข้อมูลสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นในเขตตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มาประกอบกับข้อมูลการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นครั้งล่าสุดของตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เนื่องจากตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการ แข่งขันทางการเมืองในระดับท้องถิ่นค่อนข้างสูง สตรีได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วน ตำบล จำนวน 10 คน จากสมาชิกทั้งหมด 46 คน คิดเป็นร้อยละ 21.73 รองนายกองค์การบริหารส่วน ตำบล จำนวน 1 คน จาก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีสตรีได้รับ

การเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 0 (ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม, 2556 : 16) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี และแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ให้มีบทบาททางการเมืองมากขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่วิจัยเป็นตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้ จะนำไปสู่การพัฒนาการแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ต่อไป

2. คำถามการวิจัย

2.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง

2.3 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.3 เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

4.2 มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ 1)ด้านความสนใจทางการเมือง 2)ด้านการไปเลือกตั้ง 3)ด้านการร่วมประชุมฟังการหาเสียง 4)ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 5)ด้านร่วมกิจกรรมของพรรค 6)ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4.3 มีแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ใดบ้าง

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

5.1 สามารถนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนนโยบายของชุมชนต่อไป

5.2 ได้รับทราบถึงปัจจัยที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

5.3 ได้แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อให้ผู้บริหารนำไปใช้ในการบริหารงานต่อไป

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยได้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีกลุ่มตัวอย่าง 372 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้หลักการบริหารจัดการของถวิลวดี บุรีกุล 6 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านความสนใจทางการเมือง 2)ด้านการไปเลือกตั้ง 3)ด้านการร่วมประชุมฟังการหาเสียง 4)ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 5)ด้านร่วมกิจกรรมของพรรค และ 6)ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวส์ (Stepwise-Multiple Regression Correlation Coefficient) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล 8 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก (In-Depth Interview) แล้วใช้วิธีการสรุปผลการวิจัยโดยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านความสนใจทางการเมือง 2)ด้านการไปเลือกตั้ง 3) ด้านการร่วมประชุมฟังการหาเสียง 4)ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ 5)ด้านการร่วมกิจกรรมของพรรค 6)ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

7.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า 9 ประเด็นจากทั้งหมด 42 ประเด็น ได้แก่ 1)การร่วมบริจาคเงินสิ่งของช่วยเหลือพรรคการเมืองหรือผู้สมัครเลือกตั้ง 2)การสนับสนุนผู้สมัครและนักการเมืองที่ดีในการร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3)การศึกษาประวัติผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนที่เข้าร่วมประชุมปราศรัยหาเสียง 4)การติดตามผลการเลือกตั้ง 5)การเข้าร่วมกิจกรรมพรรคการเมืองอยู่เสมอ 6)การติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ 7)การชักชวนคนในครอบครัวเข้าร่วมประชุมปราศรัยหาเสียง 8)การเข้าร่วมประชาสัมพันธ์ทางการเมือง เช่น การสวมเสื้อหรือติดสติ๊กเกอร์ 9)การให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมรณรงค์เลือกตั้งในระดับชาติ (ส.ส) (ส.ว.) เป็นประเด็นสำคัญที่เป็นปัจจัย การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

7.3 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ว่า 1)สตรีในตำบลท่าสองคอน ควรที่จะพัฒนาตนเอง และศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมโครงการอบรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเพื่อที่ช่วยส่งเสริมให้สตรีในตำบลท่าสองคอนได้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น 2)สตรีที่มีผลงานดีเด่น มีประสบการณ์ทางด้านการเมือง จะต้องเข้ามาคอยช่วยถ่ายทอดให้ความรู้แก่สตรีคนอื่นๆ 3)ให้หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ และแจ้งข้อมูลข่าวสารด้านการเมือง การร่วมประชุมฟังการหาเสียง การเลือกตั้ง เพื่อให้สตรีสามารถรับรู้และเข้าใจถูกต้องเพื่อพร้อมที่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีตำบลท่าสองคอนไปเพิ่มมากขึ้นสืบไป

8. อภิปรายผลการวิจัย

8.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย 1)ด้านความสนใจทางการเมือง 2)ด้านการไปเลือกตั้ง 3)ด้านการร่วมประชุมฟังการหาเสียง 4)ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 5)ด้านการร่วมกิจกรรมของพรรค 6)ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พรเพ็ญเพชรสุขศิริ (2551 : 82) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ และสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ แก้วกาญจน์ บุนฮวด และ อนุกุล จุฑะสุวรรณ (2557 : 85) ได้ทำวิจัยแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรี ในทางการเมือง : กรณีศึกษาบ้านลาดวังม่วง หมู่ที่ 15 ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนอง

บัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมือง ได้แก่ การรณรงค์ให้ไปเลือกตั้ง โดยการให้คำแนะนำและการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปให้สิทธิเลือกตั้งเริ่มที่ครอบครัวและญาติพี่น้องให้ออกไปทำหน้าที่ของตนเอง นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในการลงสมัครรับเลือกตั้งนั้นพบว่า ขึ้นกับความพร้อมของตนเองและได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและญาติพี่น้อง

8.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า มี 9 ประเด็น สามารถอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายตัวแปรตาม คือ 1) ปัจจัยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า ประเด็นที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ได้แก่การร่วมบริจาคเงินสิ่งของช่วยเหลือพรรคการเมืองหรือผู้สมัครเลือกตั้ง โดยประเด็นนี้เพียงประเด็นเดียว สามารถทำนายปัจจัยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ได้ร้อยละ 26.1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2551 : 82) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามการศึกษาและอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกฤตา จินดาพรหม และโชติมา แก้วกรอง (2556 : 118) ได้ทำวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตกผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยอาชีพและปัจจัยพื้นที่ภูมิทางการเมืองต่างกัน ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนแตกต่างกันและ 2) ปัจจัยการรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองต่างกัน ส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและด้านการสนับสนุนพรรคการเมืองแตกต่างกัน 3) ส่วนปัจจัยความสำคัญทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.3 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ว่า 1) สตรีในตำบลท่าสองคอน ควรที่จะพัฒนาตนเอง และศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมโครงการอบรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเพื่อที่ช่วยส่งเสริมให้สตรีในตำบลท่าสองคอนได้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น 2) สตรีที่มีผลงานดีเด่นมีประสบการณ์ทางด้านการเมือง จะต้องเข้ามาคอยช่วยถ่ายทอดให้ความรู้แก่สตรีคนอื่นๆ 3) ให้หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ และแจ้งข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองการร่วมประชุมฟังการหาเสียง การเลือกตั้ง เพื่อให้สตรีสามารถรับรู้และเข้าใจถูกต้องเพื่อพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีตำบลท่าสองคอนไปเพิ่ม

มากขึ้นสืบไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ ศรีดาธรรม (2556 : 74) ที่ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการเมือง : กรณีศึกษา หมู่บ้านโนนทัน ตำบลโนนทัน อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า การมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมือง ด้านการร่วมการรณรงค์การเลือกตั้ง โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด ใช้เสียงตามสาย ติดป้ายประชาสัมพันธ์ แจกเอกสาร ให้คำแนะนำ ด้านการต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง โดยให้คำแนะนำถึงผลเสียของการซื้อสิทธิขายเสียง ด้านการสังเกตการเลือกตั้งได้มีส่วนร่วมไปสังเกตการณ์ที่หน่วยเลือกตั้ง ด้านการติดตามและการประเมินผล ได้มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการเลือกตั้งติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนด้านการลงรับสมัครเลือกตั้ง ผู้ที่มีความพร้อมได้ลงสมัครรับเลือกตั้ง และผู้ที่ไม่มีความพร้อม ไม่ลงสมัครเลือกตั้ง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรารัตน์ รองสนาม (2554 : 92) ได้ทำวิจัยแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมืองท้องถิ่น ได้แก่ การร่วมรณรงค์ให้ไปเลือกตั้ง โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปให้สิทธิเลือกตั้ง เริ่มที่ครอบครัว ญาติพี่น้อง ให้ออกไปทำหน้าที่ของตน นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในการต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง และปัญหาการมีส่วนร่วมของสตรีทางการเมืองได้แก่ ปัญหาการมีส่วนร่วมของสตรีในการรณรงค์ให้ไปเลือกตั้งซึ่งไม่ให้ความสำคัญและไม่มีเวลาว่างไปร่วมรณรงค์แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมืองควรให้การศึกษาและความรู้ ความสำคัญ และประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของสตรีทางการเมือง ครอบครัวควรให้การสนับสนุน เพื่อที่จะให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น และประชาชนควรรณรงค์เกี่ยวกับสัดส่วนชายหญิงในการเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจะทำให้สตรีมีส่วนร่วม และมีจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า สตรีสามารถทำงานในระดับผู้นำได้ เช่นเดียวกับผู้ชาย ถ้าหากมีความรู้ ความสามารถ การศึกษาดี ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ คงไม่ใช่เรื่องใหญ่ที่จะทำให้สตรีประสบความสำเร็จในบทบาทหน้าที่ผู้นำของสตรีไทย

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน ควรมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมให้มีโครงการอบรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับต่างๆ เพื่อที่จะเข้ามาช่วยพัฒนาและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการการเมือง โดยเริ่มจากท้องถิ่น เข้าร่วมรณรงค์เลือกตั้ง การสมัครเลือกตั้ง เข้าร่วมประชุมฟังการหาเสียง เพื่อให้สตรีในตำบลท่าสองคอนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ควรมีคณะทำงานที่เข้ามาปฏิบัติงานดูแล ในโครงการส่งเสริมการเมืองให้กับสตรี โดยจัดให้มีการ อบรม ให้ความรู้ในกิจกรรมโครงการที่จะให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาททางการเมือง โดยเริ่มจากการเมืองท้องถิ่น เช่น การออกไปใช้สิทธิ์เลือก การประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้อง การร่วมรณรงค์การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง และร่วมตรวจสอบการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

9.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน ควรมีการส่งเสริมจัดตั้งงบประมาณ ให้กับนักวิชาการ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ หรือผู้ที่สนใจ ไปดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ ต่อยอดในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ที่มีบทบาทสิทธิและหน้าที่ที่สำคัญๆ ในทางการเมืองในฐานะผู้แทนของประชาชนที่เป็นกลุ่มสตรี ทั้งในระบบการเมืองท้องถิ่น และการเมืองระดับชาติ เพื่อขอทราบข้อมูลปัญหาอุปสรรคและความต้องการของประชาชนกลุ่มสตรีต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อการส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มสตรีเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองในระบบการเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ให้ประชาชนทั่วไป ได้รับทราบอย่างทั่วถึง

10. เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2551). รายงานการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นปี พ.ศ. 2551. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2561. จาก http://copag.msu.ac.th/journal/filesjournal/3-2/1501201725601_no3-2-7.pdf
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2557). มาตรฐานการส่งเสริมการพัฒนาสตรี. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2561. จาก <http://www.gender.go.th>
- แก้วกาญจน์ บุณฮวด และอนุกุล จุฑะสุวรรณ. (2557). กรณีศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรี ในทางการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาบ้านลาดวังม่วง หมู่ที่ 15 ตำบลหนองบัวแดง อำเภอนางรอง จังหวัดชัยภูมิ. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- วรารัตน์ รongสนาม. (2554). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาหมู่บ้านยางเลิง ตำบลดอกไม้ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. **วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน**. 15(1). 165-199.
- สุกฤตา จินดาพรหม และโชติมา แก้วกรอง. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก. **วารสารการเมืองการปกครอง**. 3(2). 118-133.
- สุวรรณณี ศรีदारธรรม. (2556). **แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการเมือง: กรณีศึกษาหมู่บ้านโนนทัน ตำบลโนนทัน อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น**. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- มูลนิธิ ผู้หญิงเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2549). **สิทธิสตรีกับเสียงทางการเมืองในประเทศไทย**. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2561. จาก https://www.undp.org/content/dam/thailand/docs/MDG%203_Women%20in%20politics_thai.pdf
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2558). **รายงานสถานการณ์ สตรี ปี 2558**. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2561. จาก <http://www.gender.go.th>
- สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่นส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2559). สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2561. จาก <https://www.tcijthai.com/news/2016/26/scoop/6123>
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน. (2556). **แบบรายงานข้อมูลตำบลท่าสองคอน อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม**. สืบค้นเมื่อ 6 ธันวาคม 2561. จาก [http://www.oic.go.th/ginfo/moreinfo.asp?g=G\\$3542007&i=009+002+000&p](http://www.oic.go.th/ginfo/moreinfo.asp?g=G$3542007&i=009+002+000&p)

11. คำขอบคุณ

ขอขอบคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดีตลอดมา ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมาวรรณ วาทะกิจ ดร.รัชดา ภัคดียิ่ง และ ดร.ศศิรดา แพงไทย ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งได้ให้คำแนะนำ ผู้วิจัยขอขอบพระทัยของงานวิจัยฉบับนี้ เพื่อบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ทุกท่าน